

Sygn. akt II Ca 529/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Bednarek - Moraś
Sędziowie:	SO Dorota Gamrat - Kubeczak SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lutego 2014 roku w S.

sprawy z powództwa **R. S.**

przeciwko **A. S.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt I C 109/11

1. **zmienia punkt I zaskarżonego wyroku w taki sposób, iż zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda R. S. kwotę 15.002 (piętnastu tysięcy dwóch) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2010 roku i oddala powództwo w pozostałym zakresie;**
2. **oddala apelację w pozostałym zakresie;**
3. **odstępuje od obciążania pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez powoda.**

Uzasadnienie wyroku z dnia 5 lutego 2014 r.:

Powód R. S. wniósł o zasądzenie od A. S. kwoty 17 002 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2010 r. oraz kosztów postępowania, tytułem zapłaty za wykonanie mebli o łącznej wartości 29 002 zł.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie w dniu 3 listopada 2010 r. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym **pozwana A. S.** wniosła o oddalenie powództwa w całości, podnosząc m.in., że zamontowane przez powoda meble miały wiele usterek i wad. Podniosła, również że w dniu 17 czerwca 2010 r. złożyła powodowi pismo dotyczące usunięcia wad, zaś w dniu 22 czerwca 2010 r. jej pełnomocnik skierował do powoda pismo w sprawie polubownego

rozwiązania sprawy, a w piśmie z dnia 17 czerwca 2010 r. odstąpiła od umowy dotyczącej mebli do pokoju córki oraz wezwała do zwrotu kwoty 2 000 zł wpłaconej na poczet ceny, która to kwota nie została zwrócona. Pozwana podniosła co do tej sumy zarzut potrącenia. Pełnomocnik pozwanej podniósł, że „roszczenie pozwanej o obniżenie wynagrodzenia jest realizowane w niniejszym procesie poprzez zgłoszenie tego zarzutu”.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej A. S. na rzecz powoda R. S. kwotę 17 002 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 22 lipca 2010 roku (pkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt II), zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4 751 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt III) i nakazał pobrać od pozwanej A. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 2 660 złotych i 85 groszy tytułem pozostałej części wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa (pkt IV).

Powyższe rozstrzygnięcie oparto m.in. o następujące ustalenia:

R. S. prowadził działalność gospodarczą w zakresie wykonywania i montażu mebli oraz pośrednictwa w ich sprzedaży. W dniu 2 grudnia 2009 r. A. S. zamówiła u pozwanego wykonanie kompletu mebli kuchennych, szafy z drzwiami przesuwanymi, zamkniętej szafy na buty, szafy – przedsionka otwartej i szafy do łazienki, za kwotę 24 870 zł. W dniu zawarcia umowy zamawiająca wpłaciła przyjmującemu zamówienie zaliczkę w kwocie 6 000 zł. Następnie dopłaciła w formie kolejnej zaliczki kwotę 6 000 zł.

Pozwana dokonywała zmian w zamówieniu przed rozpoczętym montażem, które dotyczyły rodzaju wybranych uchwytów, dodatkowych uchwytów do szuflad oraz podnośników do szafek, lecz nie była informowana przez powoda, że mogą one wpłynąć na termin realizacji zamówienia.

W kwietniu 2010 r. pozwana rozszerzyła pierwotne zamówienie o zabudowę pralni oraz szafę otwartą. Podwyższyło to wartość zamówienia do łącznej kwoty 29 002 zł.

W trakcie realizacji zamówienia z dnia 2 grudnia 2009 r. pozwana złożyła ponadto zamówienie na meble do pokoju córki, które nie miały być wykonane przez powoda, lecz nabyte przez niego jako gotowe od innego producenta – firmy (...). Pozwana wpłaciła powodowi kwotę 2 000 zł tytułem zaliczki na poczet mebli zamówionych do pokoju jej córki. Powyższe meble nie zostały dostarczone pozwanej, gdyż powód uzależnił ich dostawę od rozliczenia zamówienia z dnia 2 grudnia 2009 r.

Prace montażowe przy meblach objętych zamówieniem z dnia 2 grudnia 2009 r. opóźniały się. Ostatnie czynności zostały zakończone na początku czerwca 2010 r. W trakcie prac pozwana miała zastrzeżenia co do jakości wykonanych mebli i poprawności ich montażu, wskazując konkretne, opisane uzasadnieniem wady. Do czerwca 2010 r. pracownicy powoda dokonywali poprawek montażu, które nie usunęły wszystkich usterek wskazywanych przez pozwaną. M.in. uszkodzone na etapie montażu ścianki boczne szuflad w kuchni zostały jedynie odwrócone – uszkodzone, części ścianek bocznych znalazły się z tyłu szuflad, zaś fronty przymocowano do nieuszkodzonych części, które dotąd znajdowały się w tylnej części szuflady. Po tym zabiegu uszkodzenia ścianek bocznych były widoczne dopiero po całkowitym wysunięciu szuflady. Zdemontowano ponadto niewłaściwe zawiasy pozostawiając po nich nawiercone otwory. Ostatecznie dostarczony został przez powoda nowy blat kuchenny, zaś pierwotnie sprowadzony przez powoda blat został przez niego zwrócony do dostawcy. Nie został natomiast dostarczony przez powoda front do jednej szuflady zamontowanej w łazience.

Powód upominał się o zapłatę za realizację zamówienia z dnia 2 grudnia 2009 r. Pozwana wskazała, aby powód dostarczył meble zamówione do pokoju córki i zadeklarowała zapłatę za nie wraz z zapłatą za meble do kuchni.

Pozwana nie była zadowolona z efektów prac powoda, dostrzegając wady wykonanych przez niego mebli i na początku czerwca 2010 r. zleciła rzeczoznawcy z zakresu stolarstwa i meblarstwa sporządzenie opinii technicznej w sprawie jakości wykonanej przez niego zabudowy kuchni. Sporządzona ekspertyza potwierdziła istnienie szeregu wad w wykonanych przez powoda meblach. Na podstawie powyższej opinii pozwana pismem z dnia 17 czerwca 2010 r.

wezwała powoda do usunięcia wad mebli opisanych w szczegółowy sposób. Jednocześnie pozwana zastrzegła w powyższym piśmie prawo do odstąpienia od umowy oraz podjęcie dalszych kroków prawnych w przypadku, gdy wskazane przez nią wady nie zostaną usunięte przez powoda w terminie trzydziestu dni od doręczenia pisma. Powód nie zareagował na pismo pozwanej z dnia 17 czerwca 2010 r.

Następnie w piśmie z dnia 22 czerwca 2010 r. sporządzonym przez pełnomocnika – K. G. – pozwana, powołując się ponownie na stwierdzone wady mebli, wskazała, że nie można w sposób normalny korzystać z zamontowanych mebli zarówno kuchennych, jak również szaf w garderobie, nie ryzykując ich znacznego uszkodzenia, a nawet zniszczenia. Zaproponowała powodowi obniżenie ceny zamówienia o 40 %. Powołała się na przekroczenie przez powoda terminu realizacji zamówienia i zażądała dokonania prawidłowego montażu mebli w terminie do dnia 10 lipca 2010 roku. Wskazała, że jeżeli powód nie wykona w tym terminie prawidłowego montażu i nie zgodzi się na proponowane obniżenie ceny o 40 %, to będzie zmuszona dokonać naprawy we własnym zakresie, której kosztami obciąży powoda. Zastrzegła ponadto prawo do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych związanego z opóźnieniem w realizacji zamówienia.

Po otrzymaniu zastrzeżeń pozwanej powód w dniu 23 czerwca 2010 r. wystawił na nazwisko pozwanej fakturę VAT nr (...), opiewającą na łączną kwotę 29 002 zł ze wskazaniem, że po rozliczeniu zaliczek łącznej kwocie 12 000 zł brutto do zapłaty pozostała kwota 17 002 zł.

Pismem z dnia 5 lipca 2010 r. pełnomocnik R. S. wezwał A. S. do zapłaty kwoty 17 000 zł. W odpowiedzi z dnia 14 lipca 2010 r. pełnomocnik pozwanej wezwał powoda do usunięcia wszystkich zgłaszanych wcześniej wad w terminie do 7 sierpnia 2010 r. Ponownie zaproponował obniżenie umówionego wynagrodzenia o 40 % z uwagi na nieterminowe oraz niefachowe zrealizowanie przez powoda łączącej strony umowy.

Pozwana korzysta z mebli wykonanych przez powoda.

Posiłkując się sporządzoną w trakcie postępowania opinią biegłego sądowego T. C. Sąd Rejonowy opisał wskazane przez biegłego wady, ustalając jednocześnie, iż są one skutkiem nieprawidłowego, niezgodnego z technologią wykonania mebli przez wykonawcę.

Wady w postaci opadających drzwiczek po stronie prawej, krzywo zamocowanego barku do płyty osłonowej, przykręcenia płyty pilśniowej pomiędzy szafkami dolnymi a barkiem, krzywej maskownicy przy ścianie po lewej stronie przy lodówce, braku frontu prawej szuflady w łazience, braku estetyki wykończenia silikonem cokołu szafy w garderobie oraz wykonania listew cokołowych w czterech odcinkach są wadami istotnymi uniemożliwiającymi prawidłową eksploatację – komfort użytkowania – wyrobu z uwagi na wykonanie niezgodne z elementarnymi wymogami estetycznymi.

Wady w postaci wadliwego montażu lodówki do zabudowy, pęcznienia blatu wskutek krzywo zamontowanej listwy osłonowej są wadami istotnymi uniemożliwiającymi prawidłową eksploatację wyrobu z uwagi na niesprawności powodujące degradację zestawu kuchennego.

Pozostałe wady, mimo ich dużej ilości w wyrobie, zostały uznane za wady nieistotne.

Stwierdzono dodatkowo, iż wszystkie opisane przez biegłego wady są usuwalne. Koszt usunięcia istniejących wad w przypadku zakupu koniecznych materiałów po cenach detalicznych wyliczono na 10 566,58 zł (10 738,63 – 172,05), zaś w przypadku zakupu materiałów po cenach hurtowych koszt ten określono na 8 410,49 zł (8 582,54 – 172,05).

Sąd Rejonowy oceniając relacje prawne między stronami stwierdził, iż winny one, zgodnie z treścią art. 627¹ k.c., zostać dokonane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002 r., Nr 141, poz. 1176 ze zm.). Na podstawie art. 627¹ k.c. odpowiednie zastosowanie do tzw. „konsumenckich umów o dzieło” mają przepisy wskazanej wyżej ustawy, które dotyczą między innymi szczególnego reżimu odpowiedzialności sprzedającego za niezgodność towaru z umową.

Nadto, Sąd Rejonowy uznał, że umowa dotycząca mebli do pokoju córki pozwanej była odrębną umową sprzedaży towaru konsumpcyjnego zawartą między przedsiębiorcą (powodem) a konsumentem (pозwaną).

Sąd I instancji przyjął, iż A. S. w piśmie z dnia 17 czerwca 2010 r. dokonała prawidłowego zgłoszenia przyjmującemu zamówienie wad wykonanych przez niego mebli i skorzystała z uprawnienia do żądania doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową poprzez jego nieodpłatną naprawę, lecz powód nie odniósł się do tego pisma, a zatem uznał zarówno istnienie stwierdzonych przez zamawiającego wad, jak i milcząco zgodził się na zgłoszone przez pozwaną żądanie wykonania nieodpłatnej naprawy mebli. Tym samym zrealizowane zostały przewidziane w art. 8 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej [...] przesłanki, od których zależała możliwość skorzystania przez zamawiającego z dalej idących uprawnień – żądania obniżenia ceny albo odstąpienia od umowy.

Sąd Rejonowy doszedł jednak do przekonania, że choć dostarczone przez powoda dzieło obarczone było licznymi wadami, których istnienie, charakter oraz koszty ich usunięcia w sposób rzetelny ustalił biegły sądowy, to stosunek prawny, który legł u podstawy roszczenia powoda nie doznał żadnej modyfikacji, która mogłaby stanowić skuteczną tamę dla powstania wierzytelności obejmującej pełne wynagrodzenie za dostarczone dzieło.

Analiza pisma pozwanej z dnia 17 czerwca 2010 r. (k. 13), jak również sporządzonego przez jej ówczesnego pełnomocnika – K. G. pisma z dnia 22 czerwca 2010 r. (k. 15), nie pozwoliła na przyjęcie, że pozwana zawarła w treści któregokolwiek z nich jednoznaczne, kategoryczne oświadczenie woli co do żądania obniżenia umówionej ceny, a tym bardziej, że złożyła oświadczenie o odstąpieniu od łączącej strony umowy.

W piśmie z dnia 17 czerwca 2010 r. (k. 13) pozwana poza szczegółowym wymieniem wad dostarczonego przez powoda dzieła (mebli) zawarła jedynie zastrzeżenie możliwości (rygor) skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy na wypadek nieusunięcia wad przez R. S.. Takie zastrzeżenie nie mogło być, w ocenie Sądu Rejonowego, utożsamiane z oświadczeniem woli w rozumieniu art. 60 k.c. Było to co najwyżej uprzedzeniem drugiej strony umowy, że konsument może w przyszłości uczynić użytek z przewidzianych prawem uprawnień.

Nadto treść pisma z dnia 22 czerwca 2010 r. (k. 15) wskazuje, że pozwana uzależniała obniżenie ceny o 40 % od wyrażenia na takie rozwiązanie zgody przez powoda, co wynika z końcowej części tego dokumentu. Sąd Rejonowy uznał takie pismo za stanowisko negocjacyjne A. S., a nie oświadczenie ukierunkowane na jednostronne przekształcenie treści łączącej strony umowy.

Do podobnej oceny prowadziła również Sąd I instancji treść pisma sporządzonego przez K. G. z dnia 14 lipca 2010 r. (k. 35), a stanowiącego odpowiedź pozwanej na wezwanie do zapłaty z dnia 5 lipca 2010 r. W piśmie tym pełnomocnik pozwanej ponownie powołał się jedynie na możliwość złożenia przez nią oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy w przypadku nie usunięcia wad dzieła, a nadto zawarł – w formie propozycji – wniosek dotyczący obniżenia ceny dzieła.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż w sprawie zabrakło jakiegokolwiek dowodu umożliwiającego weryfikację zakresu umocowania K. G. do reprezentowania A. S., w szczególności, tego czy kiedykolwiek został on upoważniony przez nią do składania w jej imieniu oświadczeń woli (odnoszących skutki w sferze prawa materialnego). Tym samym nie mógł on skutecznie złożyć oświadczenia woli w imieniu A. S., a tym samym nie ma podstaw dla przyjęcia, że pozwana mogła za jego pośrednictwem skorzystać z przysługujących jej uprawnień.

Nadto, analizując treść pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną adwokatowi S. P., w szczególności ograniczenie go w zakresie składania oświadczeń materialnoprawnych wyłącznie do dokonania potrącenia, Sąd Rejonowy uznał, iż nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że zawarte w piśmie pozwanej z dnia 23 marca 2011 r. stwierdzenie „roszczenie pozwanej o obniżenie wynagrodzenia jest realizowane w niniejszym procesie poprzez zgłoszenie powyższego zarzutu” mogło wywrzeć skutek w postaci złożenia przez A. S. jednego z oświadczeń woli, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej [...]. Brak było bowiem podstaw do uznania, iż oświadczenie to mogło pochodzić od pozwanej lub skutecznie umocowanego przez nią do tej czynności pełnomocnika.

Odnosząc się do zgłoszonego przez pozwaną zarzutu potrącenia kwoty 2 000 zł, wpłaconej przez A. S. tytułem zaliczki na poczet ceny sprzedaży mebli do pokoju córki ze wzajemną wierzytelnością zgłoszoną przez powoda z tytułu umowy o dzieło, to nie mógł on wywołać, w ocenie Sądu Rejonowego oczekiwanych przez stronę pozwaną skutków. By mogło dojść do potrącenia zgodnie z treścią art. 498 § 1 k.c., spełnione być muszą łącznie cztery przesłanki: wzajemność wierzytelności, jednorodność świadczeń, wymagalność wierzytelności, zaskarżalność wierzytelności. Obowiązkiem pozwanej, przedstawiającej do potrącenia wierzytelność o wartości 2 000 zł było wykazanie, że po stronie powoda powstał już obowiązek zwrotu zaliczki wpłaconej przez nią na poczet ceny sprzedaży mebli kupionych do pokoju córki. Tymczasem zaproponowane przez pozwaną dowody nie pozwalają na przyjęcie że A. S. kiedykolwiek złożyła powodowi oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy sprzedaży mebli do pokoju jej córki.

Skoro więc A. S. nie kwestionowała, że wartość zamówienia (cenę dzieła) określono na łączną kwotę 29 002 zł, zaś tytułem zaliczek wpłaciła powodowi łączną kwotę 12 000 zł., a stronie pozwanej nie przysługiwały żadne zarzuty obciążające czy też ograniczające żądanie, to do zapłaty pozostawała kwota 17 002 zł objęta pozwem wniesionym w niniejszej sprawie.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złożyła pozwana, skarżąc go w części uwzględniającej powództwo co do kwoty 12.566,58 zł, obejmującej pkt I, III oraz IV sentencji wyroku. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 60 § 1 k.c. w zw. z art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego poprzez błędne przyjęcie, iż pozwana nie złożyła oświadczenia woli dotyczącego żądania obniżenia ceny za wykonane przez powoda dzieło,

b) art. 65 § 1 k.c. poprzez błędną analizę oświadczenia woli zawartego w piśmie pozwanej z dnia 22 czerwca 2010 r., podczas gdy prawidłowa analiza oświadczenia, mając na względzie okoliczności w jakich zostało złożone oraz jak zostało odebrane przez powoda, prowadzi do wniosku, iż pozwana zażądała obniżenia ceny za dzieło,

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przekraczając tym samym granice swobodnej oceny dowodów, wyrażające się w przyjęciu, że:

- pozwana nie odstąpiła od umowy na zamówione meble dla swojej córki, a w konsekwencji nie przysługiwało jej roszczenie o zwrot zaliczki w kwocie 2.000 złotych przedstawione przez pozwaną do potrącenia, podczas gdy w trakcie przesłuchania w dniu 13 października 2011 r. wskazała, iż odstąpiła od tej umowy przesyłając powodowi stosowne pismo zaś powód nie kwestionował, iż pozwana skutecznie odstąpiła od drugiej z zawartych umów,
- pozwana nie zażądała obniżenia ceny za wykonanie mebli, podczas gdy z zeznań powoda złożonych na rozprawie z dnia 29 września 2011 r. wynika, iż pozwana żądała obniżenia ceny za wykonane dzieło o 40 %,
- pozwana nie wykazała zakresu pełnomocnictwa udzielonego pełnomocnikowi K. G., gdy z treści pisma z dnia 22 czerwca 2010 r. wynika, iż posiadał on pełnomocnictwo zaś z zeznań pozwanej złożonych na rozprawie z dnia 13 października 2011 r. wynika, że pozwana zażądała obniżenia ceny akceptując tym samym złożone przez pełnomocnika oświadczenie,

c) art. 232 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż pozwana nie wykazała, ażeby pełnomocnik K. G. został upoważniony do składania w imieniu pozwanej oświadczeń woli, podczas gdy pozwana w trakcie przesłuchania w dniu 13 października 2011 r. zeznała, iż przez swojego pełnomocnika zażądała obniżenia ceny, a ponadto strona powodowa nie kwestionowała zakresu udzielonego pełnomocnictwa.

Pozwana zażądała zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w pozostałym co do kwoty 12.566,58 zł zakresie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego i odwoławczego. Ponadto, pozwana zażądała dopuszczenia i przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci jej pisma z dnia 17 czerwca 2010 r. na okoliczność odstąpienia od umowy zawartej w powodem R. S. dotyczącą zakupu mebli do pokoju córki pozwanej.

Powód zażądał oddalenia apelacji i zasądzenia od pozwanej kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jedynie w nieznacznej części była zasadna.

Słusznie pozwana wskazuje na to, iż odstąpiła od umowy dotyczącej zakupu mebli do pokoju jej córki. Aczkolwiek rację przyznać należy Sądowi Rejonowemu, co do tego, że w czasie postępowania pierwszoinstancyjnego nie przedstawiła ona jednoznacznie przekonujących dowodów na to, iż odstąpiła od umowy dotyczącej tych mebli, to jednak w toku postępowania apelacyjnego przedłożyła dokument z dnia 17 czerwca 2010 r. zawierający oświadczenie o odstąpieniu od tej umowy z potwierdzeniem powoda o jego otrzymaniu. Na fakt istnienia opisanego tu dokumentu pozwana wskazała podczas przesłuchania w dniu 13 października 2011 r. (k. 142). Przeprowadzenie takiego dowodu w toku postępowania apelacyjnego było dopuszczalne, gdyż nie powodowało opóźnień w rozpoznawaniu sprawy, a jednocześnie urzeczywistniało zasadę prawdy materialnej.

Pozostałe zarzuty nie były zasadne, chociaż przyznać należy rację pozwanej, iż Sąd I instancji w sposób formalistyczny i nie wynikający z treści przedstawionego przez strony materiału dowodowego przyjął, że zabrakło jakiegokolwiek dowodu umożliwiającego weryfikację zakresu umocowania K. G. do reprezentowania A. S., w szczególności, tego czy kiedykolwiek został on upoważniony przez nią do składania w jej imieniu oświadczeń woli. W ocenie Sądu Okręgowego, wystarczającym dowodem na potwierdzenie zakresu umocowania K. G. dla składania oświadczeń w imieniu pozwanej przez tą osobę jest treść tych oświadczeń, gdyż ich szczegółowość wyklucza wątpliwości co do zakresu umocowania autora. Nadto, co istotniejsze kwestia podniesiona przez Sąd Rejonowy nie była przedmiotem negacji ze strony powoda.

Tym niemniej przytoczona tu okoliczność nie mogła skutkować uznaniem, iż zarzuty pozwanej sprowadzające się do kwestionowania oceny Sądu Rejonowego co do składanych przez nią oświadczeń w innych kategoriach aniżeli oświadczenia zawierające żądania obniżenia ceny, były skuteczne. Sąd Okręgowy co do zasady podziela w tej mierze ustalenia Sądu I instancji i zwraca uwagę na wręcz wzorowe prześledzenie wzajemnych relacji stron oraz prawną ich kwalifikację. Przede wszystkim, trafnie zakwalifikowano stosunki stron wynikające z umowy z dnia 2 grudnia 2009 r. jako tzw. „konsumencką umowę o dzieło”, do której zastosowanie znajduje ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego. Również słusznie Sąd I instancji przyjął, iż A. S. w piśmie z dnia 17 czerwca 2010 r. dokonała prawidłowego zgłoszenia przyjmującemu zamówienie wad wykonanych przez niego mebli i skorzystała z uprawnienia do żądania doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową poprzez jego nieodpłatną naprawę, a powód nie ustosunkował się do tego żądania, czego konsekwencją było zaistnienie możliwości skorzystania z dalszych uprawnień, które dawała przytoczona ustawa, w tym żądania obniżenia ceny.

Sąd Okręgowy podziela analizę oświadczeń pozwanej dokonanej przez Sąd I instancji, zawartej w dokumentach noszących datę 22 czerwca 2010 r. i 14 lipca 2010 r. Słusznie Sąd Rejonowy uznał, iż pisma te zawierały propozycje ukształtowania wzajemnych relacji stron, a nie jednoznaczne oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a więc oświadczenie prawokształtujące. Podkreślenia wymaga tu stwierdzenie, iż wykonanie uprawnienia do obniżenia ceny powoduje przekształcenie umowy sprzedaży konsumenckiej, cena zaś umówiona staje się podstawą do obliczenia nowej ceny, zatem słusznie od pozwanej Sąd Rejonowy wymagał stanowczości stanowiącej immanentną cechę oświadczeń prawokształtujących.

Dodatkowo, godzi się zwrócić uwagę na to, iż umknęło uwadze stron, co jednocześnie znalazło przełożenie w złożeniu przez pozwaną nieadekwatnego do zarzutu obniżenia ceny wniosku dowodowego o powołanie biegłego „na okoliczność wad wykonanego przez powoda dzieła oraz kosztów, których poniesienie byłoby niezbędne dla skutecznego usunięcia przedmiotowych wad” (k. 96), to że istnieje fundamentalna różnica między roszczeniem o obniżenie ceny, a roszczeniem odszkodowawczym, którego faktycznie dotyczył wniosek o powołanie biegłego. Na kwestię tą nie zwrócił również uwagi Sąd Rejonowy dopuszczając dowód z opinii biegłego na okoliczność przytoczoną we wniosku pozwanej o przeprowadzenie takiego dowodu, a więc nieadekwatną do złożonego zarzutu obniżenia ceny.

Postanowienia art. 8 ust. 4 analizowanej ustawy nie określają sposobu dojścia do obliczenia sumy, o którą można obniżyć umówioną cenę, jak czyni to art. 560 § 3 k.c. Zasadne jest jednak posłużenie się regułami tam wyrażonymi, tj. określenie ceny obniżonej jako wielkości wskazanej na podstawie stosunku pomiędzy ceną pierwotną i ceną obniżoną, jaki zaistniał pomiędzy wartością towaru bez wad i wartością towaru z wadami. Adekwatny do tego problemu będzie zatem dorobek orzeczniczy Sądu Najwyższego dotyczącego interpretacji terminu „obniżenie ceny” opisanego w art. 560 § 3 k.c. Ustalając wartość prac zmierzających do usunięcia wad dzieła i obliczając stosownie do tych kryteriów odszkodowanie, Sąd Rejonowy procedował w kierunku nie związanych z żądaniem obniżenia ceny. Uwagę zwraca, iż pozwana była reprezentowana przez adwokata i podała wprost jako podstawę swoich roszczeń żądanie obniżenia ceny (k. 95). Podkreślenia jednak wymaga, iż tak sformułowane roszczenie nie jest roszczeniem odszkodowawczym, albowiem szkodą w rozumieniu art. 471 k.c. będzie różnica między stanem majątku poszkodowanego istniejącym przed zdarzeniem wywołującym szkodę i po nim, a więc między innymi obniżenie wartości rzeczy wadliwej, a nie jej ceny w sposób określony (zob. Sąd Najwyższy w wyroku z 11 grudnia 2011 r. V CSK 180/09, za SIP Lex nr 551156).

Zarzuty apelacyjne w tym zakresie nie mogły więc prowadzić do podważenia orzeczenia Sądu I instancji.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o treść art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono pkt I zaskarżonego wyroku w taki sposób, iż zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 15 002 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2010 r. i oddalono powództwo oraz apelację w pozostałym zakresie.

Natomiast, w oparciu o treść art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania pozwanej kosztami procesu poniesionymi w toku postępowania apelacyjnego.

Przytoczona tu regulacja przewiduje, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego, przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należy przede wszystkim wziąć pod uwagę fakty związane z samym przebiegiem procesu, tj. podstawę oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilóść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r., sygn. akt II CZ 105/11). Odnosząc te kryteria do okoliczności niniejszej sprawy, podkreślić należy, to iż pozwana mogła mieć uzasadnione poczucie słuszności swoich roszczeń związanych z twierdzeniem o istnieniu wad nabytych mebli, na co również wskazał powołany w sprawie biegły sądowy. Następnie zwrócić należy uwagę na przyczynę porażki procesowej pozwanej, którą nie była merytoryczna bezzasadność jej oczekiwań procesowych lecz dowodzenie istnienia roszczeń przedstawionych w formie zarzutu przy pomocy nieadekwatnych wniosków dowodowych.

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Agnieszka Bednarek - Moraś SSO Dorota Gamrat - Kubeczak